

Сашко Лірник

Казки для дорослих

Харків
«ФОЛІО»
2025

Як казав мій тато: «Як зранку себе не похвалиш — цілий день як дурний ходиш!».

Ця книга — експеримент.

Як кажуть, зібралось.

Мене знають як казкаря і дитячого письменника. Але я пишу багато «дорослих» речей. Навіть вірші пишу. Правда, правда.

І ось, глянувши на свою писанину за багато років, я зрозумів, що дописати десятки важливих книг, які я розпочав, не зможу і просто не встигну.

Тому вирішив: або пан, або пропав, дібрав кількадесят своїх непоганих творів і склав цю книжку.

Та чого там прибіднятися — які там «непогані»? Прекрасні оповідання, есе, вірші, казки. А деякі — просто геніальні.

Ха! Я вже можу так сказати. У мене за душею нема нічого, крім свого чесного імені. Тож чого я маю соромитись? Кажу так, як є.

Казкар тому і казкар, бо не бреше, а творить Світи.

Ось і я створив для вас Український Світ.

Світ, в якому живе і твориться наша українська душа. Світ воїнів, козаків-характерників. Світ прекрасних жінок. Світ любові. Світ гумору і мистецтва.

Довгий ланцюжок від ваших прапрадідів до дітей і онуків.

Події давні та сучасні, містичні речі та реальні спогади, філософія і лікування душі, сміх і сум, любов і жертовність, героїзм і відчайдушна відвага, — все тут.

А головне — все чистісінька правда.

Ми не такі, якими нас хочуть бачити вороги. Сотні років поспіль нам розповідали, що ми ледарі, брехуни, салоїди, пияки і боягузи. Розповідали, щоб ми заснули душею і забули свій вільний козацький дух, свою волю й історію.

А я показую, які ми насправді — вільні, хоробрі, сильні, розумні та красиві! Знімаю полуду з ваших очей і допомагаю вам звільнити себе, своїх дітей від цієї брехні.

Вустами дитини говорить Істина. Казкар — теж дитина. Тільки доросла.

Тому і написав для вас «Казки для дорослих».
Як сказав перший читач — «Батьківська книга».

Така книга потрібна саме в цей час. Час випробувань і боротьби за Україну.

Яка вона та Україна? Які ми? Де наше місце в світі і що нам треба захищати? Що треба любити і що розуміти?

Ця книга — опора для українців, для родини, для батьків і дітей.

Розгублені? Засмикані? Зневірені? Втомлені?

Тоді я дам вам точку опори, щоб ви обперлися на моє плече, гумор, казки, спогади і передбачення.

Я поділюся з вами моєю душею. Українською душею.

Вдаримо лихом об землю і відродимося, як птах фенікс!

І з нами відродиться Україна. І наші діти не будуть рабами і безбатченками. А будуть вільними і самодостатніми, добрими і веселими.

Для цього я і творю, і пишу. Все життя.

А ще книжка цікаво написана. Справжня література. Чесне казкарське слово!

А ще це книга-толока. Перша в історії. Бо ілюстрації малювали українські художники зі всього світу. От я попросив, а вони відгукнулися. Без грошей, за інтерес. Всім я щиро дякую, і перепрошую тих, чиї малюнки не ввійшли до книги. Але я вас люблю і ціную.

Ви всі тут — в моїх Казках для дорослих, в Батьківській книзі, в Українському Всесвіті.

Спочатку було Слово. І Слово це було Любов.

Я трошки помилився, коли написав, що у мене нічого немає, крім імені.

У мене є Слово для вас.

Я вас люблю, українці.

Сашко Лірник

Зміст

Скакуни Апокаліпсису	9
Скакуни Апокаліпсису і мама їхня Принцеса Догана	10
Братський біотуалет на Майдані	14
Дума про копійчку в порепаних пучках	18
Хто всрався?	21
Блудний син	24
Зі щитом	27
Шоймер Ізраель, або Сторожа України	30
Причастя кров'ю, або Двічі не вмирати	35
Відродження Фенікса. Мова Українського Всесвіту	41
Відродження Фенікса, або Прилетіла ластівочка	42
Квітка із шоколаду і вовни	45
Майбутнє нації	49
На ясні зорі і тихії води, або Про донецьких переселенців	52
Терра Козакорум, або Паразити свідомості	55
Хіба я сторож брату моєму?	63
Про дурника Сірожу	67
Батіжок	70
Україна не Орда, або же През шаблю маю право!	73
Цоб-цабе як мова українського Всесвіту	79
Безвіз	84
Вічне життя	86
Міст через галактику	89
Сто і одна казка. Лірницька поезія	93
Балада про кольори	94
Ми	96
Фронтове Різдво	99
Чумацький шлях	102
Вогняне коло	104

Шістнадцять тонн	106
Володимир Сосюра. Готель Каліфорнія	107
Чарівна кнопка	110
Сто і одна казка	112
Дюк Елінгтон. Караван.....	115
Аве Марія	116
Караван	126
Святий Миколай і Оксана Забужко	135
Я — Середа!	138
Накладна на гівно. Правдиві будівельні історії.....	141
Перпетум мобіле	142
Накладна на гівно	145
«Рідка фракція золота».....	149
Казки для дорослих	161
Про силу характерницьку, богатиря Ахмеда і Грицька Кобилячу Смерть	162
Монстр Мороку, або Битва з Пустопорожником.....	169
Ледаче щастя	188
Серце Шувара	197
Сон	223
Плюшеве серце	229
Фізіологія драконів.....	231
Драconi.....	232
Голка Кошція	235
Водяник.....	239
Жива і мертва вода	241
Математична казка про безкінечність.....	243

Скакуни Апокаліпсису

Художниця Ольга Марчук

Скакуни Апокаліпсису і мама їхня Принцеса Догана

Церква в Пісках пробита бетонобійним снарядом із маківки до підвалу.

Через діру заглядає сонечко й іноді йдуть дощики.

Іконостас прикрашений синьо-жовтим прапором зверху і рядочком розшнурованих берців внизу.

На мотузочках сушаться светри, бушлати, розгрузки, броніки і штани.

Недомальовані лики святих здивовано споглядають на це неподобство зі стін. А Святий Миколай схвально всміхається собі в бороду: «Так, синочки, правильно. Нема чого в мокрому бігати. Ще халери якої дістанете».

Шахта Бутівка перетворена на решето. Проломи в бетонних панелях і металоконструкціях сплітаються в дивовижне мереживо. Із велетенського барабана шахтного підйомника звисають перебиті сталеві троси, як ліани в джунглях.

Веселі сонячні промені пробиваються через дірки від куль і снарядів, і малюють трипільські візерунки на підлозі, купах сміття, шматках бетону, зелених ящиках і цинках від набоїв.

Витончена естетика Апокаліпсису у всій красі.

Під ногами бійців в сонячних плямах гордо походжає півень-розбишак.

Час від часу півень зупиняється, розгрібає ногами відстріляні гільзи і щось там дзьобає, відганяючи своїм грізним клетотом конкурента — сірого kota, теж бандитського вигляду.

Кудлатий песик на взводному опорному пункті в Мар'їнці на привітання «Слава Україні!» стає на задні лапи і вітально гавкає.

Звиклі до обстрілів жіночки і бабусі пораються на своїх городах прямо коло бетонного перекриття «Республіки Міст», прошитого снарядами в кількох місцях.

Бабусі не звертають увагу на купу снарядних ящиків, з яких стирчить «візитна картка Республіки» — опудало в шерстяному шарфику, кевларовій касці, балістичних окулярах і з гранатометом. Опудало показує «фак» в сторону окупантів і гордо демонструє табличку «путін-#уйло».

На опорному пункті в Красногорівці могутній боєць «Вірастюк» транслює по рації живе виконання його бойовими побратимами «Лента за лентою» під музику «Багіров Бенд» і розлючені матюки сепаратистів в ефірі у відповідь.

Передова точка, самий «нуль». В амбразурі у прицілі ДШК — злітна смуга розбитого Донецького аеропорту. На концерт збираються вільні від чергування бійці. У кількох зі собою кошенята. Собаки не тримаються — тікають, бо бояться вибухів. А коти нічого, прижилися. Слухають казки разом із своїми господарями і разом сміються з анекдотів своїми смугастими писками.

Такі ж веселі, як і їхні господарі.

Й імена мають відповідні.

Прикольно списані і пристосовані до реального життя із мови офіційних військових документів та інтернетівських диванних стратегів — Недолік, Долік, Зрада і Перемога.

А їхню кицьку-маму називають шанобливо Принцеса Догана.

Всяке є на передку, але вражає саме ця веселість і розбишацький бешкет.

Коли «І в воді не тоне, і у вогні не горить!».

Коли «Чи пан, чи пропав, а двічі не вмирати!».

Коли «Як страшно, то тра навприсядки!».

Ми всі давно дуже розслабилися. Звикли до миру і спокою, до тепличних умов життя. До того, що сенс існування — це убога зарплата, квартира-хрущоба, шматок дешевої ковбаси і шість соток городу з халабудою посередині.

До того, що за нас думає і долю нашу вирішує начальство і всякі пани-гаспада-товарищі.

До того, що успіх в житті — це іржаві «жигулі» і посада, на якій можна щось вкрасти.

До того, що українці — це безсловесна робоча худоба в ярмі або гарматне м'ясо в чужих імперських війнах за чужу землю і чужі інтереси.

До того, що «ліш би не било вайни», хоча іноді для порятунку нічого, крім визвольної війни, не залишається. І тут не плакати треба, а радіти, що можна скинути окупаційний зашморг зі своєї шиї.

Покірне телятко не дві матки ссе, а ріжуть його першим. Голодомор мав уже навчити. Скільки батьків прокляли тоді себе за те, що в хатах відсижувалися, а не за рушницю і шаблю хапалися, щоб московських окупантів вирізати.

Краще в бою головою накласти, потягнувши за собою з десяток ворогів, ніж потім все своє погане життя «кайдани терти» і бачити своїх дітей рабами.

То чого бздіти і боятися? Чоловіки і народжені для того, щоб свій рід боронити, а не в окупанта кріпачити все довге і гидке життя, і в спітнілій постелі під крапельницями померти від убогої старості.

А людство воює безперервно. І війни прокочувались українською землею весь час, туди-сюди кілька разів за одне покоління.

Україна вистояла і український народ вижив і зберігся не тому, що ховався за угоди, договори, меморандуми і чужі

спини, а тому, що піднімався на оборону рідного краю і роду свого зі зброєю в руках.

Українці вціліли, тому що ми — нація воїнів.

Нація хоробрих і безстрашних лицарів, дружинників, козаків, гайдамаків, стрільців, упівців, десантників, добровольців і кіборгів.

Тих, хто і під шаблями, і кулями весело жартує та регоче в обличчя небезпеки, тих, хто смерті не боїться, а боїться лише злякатися і зрадити.

Справжній воїн не скиглить і не плаче над своєю гіркою доленькою, а сміється над ворогами і живе, і воює весело.

Не бійтеся і ви.

Не скиглиць і не розводьте соплі й плачі, не розганяйте зраду і зневіру.

Вірте нашим воїнам — захисникам, і веселіться разом з ними, бо нарешті настав Час Звільнення.

Нехай вороги зляться, плачуть, проклинають нас і бояться.

Бо настав для ворога Кінець Світу, який несуть йому наші веселі воїни-зірвиголови. Небояки і невмираки.

Справжні вершники Апокаліпсису.

Спеціально створені грізним і веселим українським Богом для знищення московської орди.

На сіреньких і смугастих скакунах, які виглядають зараз у них із розхристаних бушлатів.

І мають імена Долік, Недолік, Зрада і Перемога.

І мама їхня Принцеса Догана.

Братський біотуалет на Майдані

Брязь! Брязь! Лусь! Дзень! Бах! Бабах! А-а-а-а!!!

Дзенькіт шабель, постріли мушкетів і пістолів, іржання коней і гарматний гуркіт долинали із клубів порохового диму й куряви, і змішувалися в дивовижну симфонію ненависті й смерті.

Це українці вбивали українців.

Ті ж самі українці, що раніше разом громили круля, царя і султана.

Разом і під одним прапором.

І ніхто не міг їм протистояти — ні орда, ні європейські гармати, ні північні бердиші та пищалі.

А тепер вони були під різними прапорами і з різних боків.

І знову ніхто не міг їм протистояти, крім них самих.

І чорна рілля була кулями ізорана, і білим козацьким тілом зволочена, і українською кровію щедро полита.

І ворони вночі клювали ясні козацькі очі, і не було кому свічку запалити, китайкою очі накрити, високу могилу насипати і калину посадити над Лаврінами, Михайлами, Грицями і Максимами.

Над Україною вставало криваве сонце Руїни.

Ніколи не думав, що знову повернусь до тих думок.

За часів Майдану під час лютої зими я приходив на барикаду біля Будинку Профспілок на Михайлівську. Ну так уже повелося. Спочатку до козаків, потім до афганців, а потім туди.

Мене всюди чекали і просили казок і анекдотів.

Фото Сашка Лірника

Якось так вийшло, що мене знали і впізнавали всі — і наші, майданівці, і «не наші» — ВВешники, які стояли із зімкнутими щитами і в шоломах.

Тож я щодня проводив своєрідну «політінформацію» — розказував анекдоти про януковича і його банду, про Майдан і його вимоги, казки про козаків тощо. Коротше кажучи, просвіщав солдатиків і агітував їх і їхніх командирів не йти проти народу.

Чесно скажу, я цим завжди займався — і під час мовного майдану, і під час податкового, і під час протистояння на виборчих дільницях. Я навіть знав в обличчя багатьох із тих ментів, і мені часто вдавалося впливати на них.

Ну, та менше з тим.

Тої сніжної холодної зими на Майдані палили грубки і бочки, люди грілися в адмінбудівлях, змінювали одне одного на барикадах.

А ВВшники стояли нерухомо і без підігріву.

Наказ такий.

Ну і, звісно, до туалету відійти не можна було.

Розказували, що вони стояли в підгузках, або і просто так пісяли в штани. На морозі.

І от після кількох днів моєї «агітації» я вже впізнавав в обличчя тих солдатів і їхнього командира.

І якось нам принесли жіночки цілу тацю стаканчиків гарячої кави. Її було багато.

Я взяв один і простягнув замерзлому солдатові. Він тільки похитав головою і сильніше стиснув сині від морозу губи. Тоді я підійшов до їхнього командира, зчистив у нього з погона сніг, з'ясував звання — підполковник, і кажу, що нехай дозволить солдатам кави гарячої попити.

Він не очікував такого нахабства і раптом дозволив.

Жіночки роздавали солдатам каву, а вони пили її крадькома, ховаючи за щитами, бо «за нами наблюдают».

Потім я вже геть знахабнів і запропонував командиру відпускати по одному солдатові до біотуалету, який стояв просто поруч барикади.

Офіцер вирішив, мабуть, що згоріла клуня, то нехай і хата горить, і дав наказ по одному йти.

Це була епічна картина, коли в черзі до туалету стояв майданівець із прапором, і солдат ВВ із щитом. Коли заходив майданівець, то давав солдату прапор потримати, а коли солдат, то просив майданівця потримати щит. І так весь час.

Шизофренія тієї ситуації доходила до всіх.

І коли, в черговий раз, після моєї «політінформації» я запитав у підполковника, що він робитиме, коли надійде наказ розганяти нас і штурмувати барикаду, то він серйозно відповів: «Я даю слово офіцера, що ні я, ні мої підлеглі не підемо проти народу України!».

Коли потім таки штурмували барикади, то здається встояла тільки та, на Михайлівській.

І я хочу вірити, що саме тому, що там були ті ж солдати і той офіцер, які не захотіли йти проти свого народу.

Можливо, я помиляюсь, але розказав вам чисту правду.

І зараз, коли ми боремося із лютим ворогом і окупантом, нам треба зрозуміти, що не можна ставитися один до одного, як звірі і потвори, не можна кидатися із палицями і дубцями на таких же українців.

А тим більше кидати гранати і вбивати.

Ненависть продукується і поширюється спеціально.

З усіх боків.

Це своєрідне пальне в двигуні локомотива, що везе до влади.

І засліплені люттю очі не бачать, куди летить твоя каменя чи лупить кийок.

Не можна вважати себе абсолютно правим і непогрішимим. Ні там, ні там.

А отже, треба миритися і домовлятися.

Бо інакше це зроблять загарбники і окупанти, як і раніше робили.

Помирять всіх на цвинтарі, або в чистому полі.

І нікому буде свічку запалити і нікому затужити.

— Братику, потримай мій прапор.

— А ти мій щит.